

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ז"ל על מצוות התורה לתת צדקה לעני די מחסורו שיש לספק את צרכיו
 2 אבל ואי אתה מצוה לעשרו⁴⁵ להפוך את העני לעשירן והשפעה
 3 מצומצמת זו הוא המשכת הגלוי ששינה למלכות מקודם לכן (אלא
 4 שנחסר ממנה לצורך בריאת עולמות מוגבלים כפי שנתבאר במאמר דיבור-
 5 המתחיל "פדה בשלום" מ"ט
 6 כסלו שנה זו), שעל-ידי-זה 1
 7 נתמלא החסרון שלה. 2
 8 דבגלוי זה שנועד למלא את 3
 9 החסרון שבמידת המלכות 4
 10 נכלל גם בחינת חיצוניות 4
 11 הפתר, אריף (שענינה נתבאר 5
 12 לעיל). דכיון שאריף הוא 6
 13 שרש ומקור הנאצלים 7
 14 אותה בחינה בכתר שממנה 8
 15 נמשכים האורות של עולם 9
 16 האצילות שעם היותם "אלוקות 10
 17 ממש" הרי באים בעשר ספירות 11
 18 מוגדרות, ונחשבים גבול ביחס 12
 19 לאור אין סוף שלמעלה מאצילות 13
 20 אלא שהוא מקיף עליהם 21
 21 (סוכב) ולא מלוכב בהם 22
 22 בפנימיות, אבל כיוון שלמעשה 23
 24 הוא בכלל האור השיף 24
 25 לעולמות (מלכות). ויש 25
 26 לומר, דשם צדיק מלשון 18
 27 צדקה הוא, פי על-ידי 19
 28 עבודת הצדיקים שלמטה 20
 29 מהעבודה של 'ישרים' ו'חסידים' 21
 30 הממשיכה אורות נעלים יותר 30
 31 הוא המשכת חיצוניות 31
 32 הפתר (פנ"ל), דהמשכה 23
 33 זו היא בכלל מלוי 24
 34 החסרון, צדקה. 25
 35 ועשירות, שהיא למעלה
 36 ממלוי החסרון, הוא המשכת גלוי אור אלוקי שלמעלה
 37 משכיכות למלכות ומעולם לא האיר בספירת המלכות (שנמשך
 38 במלכות), והוא האור של בחינת פנימיות הפתר, עתיק. וחסד
 39 שהוא למעלה גם מעשירות הוא המשכת פנימיות עתיק
 40 (שנמשך במלכות) הנעלית מבחינת 'עתיק' סתם וכפי שנתבאר במאמר
 41 דיבור-המתחיל "פדה בשלום" הנוכח, זוהי בחינת עצמות אור אין סוף.

צדקה שהיא מלוי החסרון די מחסורו ואי אתה מצוה
 לעשרו⁴⁵ הוא המשכת הגלוי ששינה למלכות, שעל-
 ידי-זה נתמלא החסרון שלה. דבגלוי זה נכלל גם
 בחינת חיצוניות הפתר, אריף. דכיון שאריף הוא שרש
 ומקור הנאצלים אלא שהוא מקיף עליהם (סוכב), הוא
 בכלל האור השיף לעולמות (מלכות). ויש לומר, דשם
 צדיק מלשון צדקה הוא, פי על-ידי עבודת הצדיקים
 הוא המשכת חיצוניות הפתר (פנ"ל), דהמשכה זו היא
 בכלל מלוי החסרון, צדקה. ועשירות, שהיא למעלה
 ממלוי החסרון, הוא המשכת גלוי אור שלמעלה
 משכיכות למלכות (שנמשך במלכות), פנימיות הפתר,
 עתיק. וחסד שהוא למעלה גם מעשירות הוא המשכת
 פנימיות עתיק (שנמשך במלכות). וזהו איזהו חסיד
 המתחסד עם קונו, דמהטעמים על זה דמי שעבודתו
 היא (לא לצרף עצמו, אלא) לצרף גבוה נקרא בשם
 חסיד (מלשון חסד), הוא, פי על-ידי שהעבודה שלו
 היא בתכלית הבטול (למעלה מפיציאות), דהמשכה
 שעל-ידי עבודתו היא מפנימיות עתיק (פנ"ל), ענין
 החסד, ולכן נקרא בשם חסיד.

42 וזהו הפירוש הפנימי במאמר חכמינו ז"ל הנזכר לעיל איזהו חסיד
 43 המתחסד עם קונו, דמהטעמים אחד הטעמים על זה דמי
 44 שעבודתו היא (לא לצרף עצמו, מבלי כל נגיעות אישיות, אלא)
 45 אך ורק לצרף גבוה נקרא בשם חסיד (מלשון חסד), הוא, פי
 46 על-ידי שהעבודה שלו
 47 היא בתכלית הבטול
 48 (למעלה מפיציאות והוא
 49 יוצא מגדרי המציאות האישית
 50 שלו ועובד את ה' רק לשם שמים
 51 "לצורך גבוה"), דהמשכה
 52 שעל-ידי עבודתו היא
 53 ממקור נעלה מאד מפנימיות
 54 עתיק (פנ"ל), ענין
 55 החסד, ולכן נקרא בשם
 56 חסיד על שם החסד שלמעלה
 57 מצדקה ואפילו למעלה מעשירות
 58 כמבואר לעיל.
 59 (ז) ויש לומר, דמה
 60 שכתוב יודוך גו'
 61 וחסידך יברכוכה, שמה
 62 מובן שהמעלה
 63 דהמשכה (ברכה) כאמור
 64 לעיל "שברכה" פירושה
 65 המשכה, ועל המשכה והתגלות
 66 זו נאמר בכתוב "יברכוכה"
 67 שעל-ידי חסידך הוא
 68 שהמשכה היא מקום
 69 שאין שיף בו השגה
 70 בשכל כי הוא למעלה מהבנה
 71 והשגה אלא הודאה
 72 בלבד, אפשר רק להכיר
 73 בקיומה של מציאות נעלית כזו
 74 ולהאמין בה הוא, פי
 75 אמתית ענין ההודאה
 76 הוא בפנימיות עתיק⁴⁶,
 77 כי בדרגות נמוכות יותר שגם בהם ישנה הודאה עדיין יש מקום להשגה
 78 כלשהי ולכן אין זה ענין ההודאה באופן מוחלט אלא באופן יחסי, ואילו
 79 "אמתית ענין ההודאה" הוא בפנימיות עתיק ויהמשכה משם (באפן
 80 דברכה "יברכוכה") היא על-ידי חסידך דוקא ככתוב "וחסידך
 81 יברכוכה".
 82 גם יש לומר, שעקר ההודוש ביודוך גו' יברכוכה הוא,

(45) ראה טו, ח. כתובות סז, ב. 46) בסה"מ עת"ר ע' יו"ד, דבאריך שייך ידיעת השלילה משא"כ בעתיק. וע"פ המבואר בהמאמר (המשך תער"ב שם ע' תשע. וראה ד"ה פדה בשלום שנה זו (תשכ"ו) ס"י (סה"מ תשכ"ו ע' סה)) שיעקר הענין דעתיק הוא בפנימיות עתיק (א"ס שברד"ל א) - יש לומר, דזה שבעתיק אין שייך ידיעה (גם לא ידיעת השלילה) הוא בעיקר בפנימיות עתיק.